

Januari 2020

Arbetsmarknads-
och funktionsrättsnämnden

Dataskyddsenheten
Gävle kommun

Dataskyddsombudets årsrapport 2019

Inledning

EU:s dataskyddsförordning 2016/679 (GDPR) började tillämpas den 25 maj 2018 och ersatte genom sitt ikraftträdande Personuppgiftslagen (PUL) (1998:204).

Vid ikraftträdande av dataskyddsförordningen bildades en dataskyddsenhet i Gävle kommun. Vid enheten finns två dataskyddsombud för kommunen samt kommunens bolag och kommunalförbund. Utöver Gävle kommunkoncern och kommunalförbund har dataskyddsombuden även arbetat mot grannkommunerna Hofors och Ockelbo samt deras kommunägda bolag under 2019. Dataskyddsombudens främsta uppgift är att informera och ge råd till personuppgiftsansvariga om deras skyldigheter enligt dataskyddslagstiftningen samt övervaka efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen.

Utöver dataskyddsombud ska respektive samverkande organisation ha utsett dataskyddssamordnare som förväntas ha en nyckelroll i det operativa dataskyddsarbetet.

Stödjande arbete

Dataskyddsombudet har under verksamhetsåret gett råd och stöd i löpande frågor som kommit från personuppgiftsansvariga samt genomfört vissa rättsutredningar. Ombudet har även gett råd vid inkommande frågor från allmänheten.

Dataskyddsombudet har genomfört utbildnings- och informationsinsatser riktade antingen mot förtroendevalda, dataskyddssamordnare, ledningsgrupper eller övriga anställda. Generella utbildningar har erbjudits via utbildningskatalogen på Ankaret. Verksamhetsanpassade utbildningar har genomförts efter beställning från verksamheter.

Genomförda generella utbildningar och informationsinsatser:

- Grundläggande dataskyddsutbildning för kommunanställda (3 tillfällen)
- Dataskydd för systemägare (2 tillfällen)
- Dataskydd för chefer och ledningsgrupper (1 tillfälle)
- Dataskydd för kommunikatörer (2 tillfällen)
- Dataskydd för projektledare och verksamhetsutvecklare (2 tillfällen)
- Information till sektorschefer i kommundirektörens ledningsgrupp (1 tillfälle)

Verksamhetsanpassade utbildningar och informationsinsatser

- Dataskyddsutbildning för medarbetare på arbetsmarknadsenheten
- Information till nämnden vid nämndsammanträde (1 tillfälle)

Övriga verksamhetsspecifika insatser

Dataskyddsbudet har gett arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden stöd i arbetet med att utveckla nämndens information till registrerade om verksamheternas personuppgiftsbehandlingar utifrån de krav som ställs i dataskyddsförordningen. Då arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fortfarande inte har utsett någon dataskyddssamordnare har dataskyddsbudet inte haft löpande avstämningar med någon verksamhetsrepresentant. Det innebär en risk för att dataskyddsbudet inte får den inblick och kunskap om nämndens personuppgiftsbehandlingar som krävs. Dataskyddsbudet understryker vikten av att nämnden skyndsamt utser en dataskyddssamordnare och fastställer sin dataskyddsorganisation i övrigt.

Konsekvensbedömningar

Om en behandling av personuppgifter sannolikt leder till hög risk för de registrerades fri- och rättigheter måste personuppgiftsansvariga göra en konsekvensbedömning enligt dataskyddsförordningen. En konsekvensbedömning är en dokumenterad risk-och sårbarhetsanalys utifrån ett dataskyddsperspektiv. Dataskyddsbudets uppgift under en konsekvensbedömning är att ge råd samt övervaka att konsekvensbedömningens innehåll uppfyller kraven i dataskyddsförordningen. Personuppgiftsansvariga är skyldiga att samråda med dataskyddsbudet i samband med en konsekvensbedömning. Dataskyddsbudet har utformat stöddokument för konsekvensbedömningar.

Arbetsmarknads-och funktionsrättsnämnden har under 2019 enligt dataskyddsbudets kännedom inte genomfört någon konsekvensbedömning. Dataskyddsbudet rekommenderar arbetsmarknads- och

funktionsrättsnämnden att inventera om nämnden har pågående eller planerar att påbörja personuppgiftsbehandlingar som kan innebära hög risk för registrerades fri- och rättigheter och i sådant fall genomföra konsekvensbedömningar för sådana behandlingar.

Personuppgiftsincidenter

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. Riskerna kan innebära att någon förlorar kontrollen över sina uppgifter eller att rättigheterna inskränks exempelvis genom diskriminering, identitetsstöld, bedrägeri, skadlig ryktesspridning, finansiell förlust, brott mot sekretess eller tystnadsplikt. En personuppgiftsincident har till exempel inträffat om personuppgifter har, blivit förstörda, gått förlorade på annat sätt eller röjts till någon obehörig.

Vissa personuppgiftsincidenter måste anmälas till Datainspektionen, och anmälan måste ske inom 72 timmar från det att överträdelsen upptäckts. En personuppgiftsincident behöver inte anmälas till Datainspektionen om det är osannolikt att incidenten medför en risk för fysiska personers fri- och rättigheter.

Dataskyddsombudet har gett råd i samband med personuppgiftsincidenter i de fall personuppgiftsansvariga har samrått med ombudet. Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har under 2019 haft 17 personuppgiftsincidenter varav nämnden beslutat att anmäla 13 av incidenterna till Datainspektionen. Flera av incidenterna har handlat om obehörigt röjande av integritetskänsliga och/eller känsliga uppgifter i samband med ärendehandläggning i en av nämndens e-tjänster. Enligt nämnden pågår ett utvecklingsarbete med e-

tjänsten som ska förebygga att ovannämnda incidenter sker. Incidenterna har orsakats av mänskliga faktorn.

Övervakande arbete

Dataskyddsombudet har genomfört följande granskningar hos arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden i enlighet med granskningsplanen för 2019:

- Granskning av registerförteckning
- Granskning av dataskyddsorganisation

Granskningarna har sammanfattats och redovisats genom skriftliga rapporter. Rapporterna har skickats för kännedom till nämnden. I de fall dataskyddsombudet har identifierat brister eller utvecklingsområden i den personuppgiftsansvariges personuppgiftshantering har rekommendationer om förbättringsåtgärder lämnats.

Omvärldsbevakning

Dataskyddsombudet har under verksamhetsåret deltagit i nätverksträffar där dataskyddsombud från ett antal olika myndigheter i regionen deltagit. Dataskyddsombudet har bevakat praxis och nyheter och informerat de personuppgiftsansvariga organisationerna när informationen varit relevant för dem.

Utveckling av arbetet

Rapportering direkt till personuppgiftsansvariga

Dataskyddsbudet ska enligt art. 38 i dataskyddsförordningen rapportera direkt till den personuppgiftsansvariges högsta förvaltningsnivå, vilket hos kommunala organisationer betyder nämnd/styrelse. Dataskyddsbudet har hittills använt sig av följande metoder för rapportering; årsrapport, granskningsrapport samt information på ett nämnd- eller styrelsesammanträde om nämnden/styrelsen så önskat. Rapporteringssätt och regelbundenheten kan utökas och utvecklas om den personuppgiftsansvarige så önskar.

I tjänsten

Parisa Maleki Nordin
Dataskyddsbud
Gävle kommuns dataskyddsenhet